

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Filipa Dienstbiera a soudkyň Veroniky Juříčkové a Jiřiny Chmelové v právní věci žalobkyně: **I. K.**, zastoupené Mgr. Martinem Bartošem, advokátem, sídlem Krátký lán 138/8, Praha, proti žalovanému: **Magistrát města Děčín**, sídlem Mírové náměstí 1175/5, Děčín, zastoupenému Mgr. Narcisem Tomáškem, sídlem U Starého mostu 111/4, Děčín, na ochranu proti nečinnosti žalovaného v řízení vedeném pod sp. zn. MDC/Rp-2325/ 65177/2022, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 16. 1. 2024, č. j. 15 A 28/2023-33,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovaný **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Žalovaný **j e p o v i n e n** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti 4114 Kč do 30 dní od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Martina Bartoše, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Žalobkyni byl dne 29. 6. 2022 doručen příkaz žalovaného ze dne 15. 6. 2022, jímž byla uznána vinnou ze spáchání dopravního přestupku.

[2] Žalobou na ochranu proti nečinnosti se žalobkyně domáhala, aby soud vyslovil, že žalovanému se ukládá povinnost rozhodnout o odporu, který proti uvedenému příkazu podala.

[3] Krajský soud shrnul, že sporné je, zda příkaz nabyt dne 8. 7. 2022 právní moci, nebo zda příkaz právní moci nenabyt pro odpor, na který žalovaný nereagoval, čímž se dopustil nečinnosti.

[4] K tomu krajský soud shrnul relevantní skutkové okolnosti. Žalobkyni byl dne 29. 6. 2022 doručen příkaz žalovaného. Dne 7. 7. 2022 byla žalovanému do datové schránky doručena zpráva od držitele datové schránky A. M., která obsahovala dokument označený jako „Odpor proti příkazu MDC/Rp-2325/65177/2022“ s osobními údaji žalobkyně a prostým „skenem“ jejího vlastnoručního podpisu či podpisu učiněného pomocí elektronické tužky. Dne 25. 7. 2022 bylo žalobkyni doručeno sdělení žalovaného o nabytí právní moci příkazu dnem 8. 7. 2022. Dne 19. 6. 2023 podala žalobkyně prostřednictvím svého zmocněnce A. M. Krajskému úřadu Ústeckého kraje žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti, k níž přiložila plnou moc pro A. M. ze dne 7. 7. 2022. Krajský úřad žádost společně s plnou mocí postoupil žalovanému usnesením ze dne 27. 6. 2023, doručeným žalovanému dne 28. 6. 2023. K žádosti o uplatnění opatření proti nečinnosti vydal žalovaný sdělení, v němž uvedl, že odpor nebyl podáním ve smyslu správního řádu, neboť nebyl podepsán uznávaným elektronickým podpisem žalobkyně, ani nebyl do pěti pracovních dnů řádně doplněn. Dne 4. 7. 2023 byl žalovanému prostřednictvím držitele poštovní licence doručen odpor proti příkazu, doplnění odporu proti příkazu a plná moc žalobkyně udělená A. M. Žalovaný vydal sdělení o podání opožděného odporu ze dne 4. 7. 2023, které doručil žalobkyni i jejímu zmocněnci.

[5] Krajský soud zdůraznil, že podání doručené prostřednictvím datové schránky je třeba odlišit od podání učiněného prostřednictvím veřejné datové sítě bez použití podpisu, které by bylo potřeba do 5 dnů potvrdit. Podání učiněné prostřednictvím datové schránky je autentickým podáním s ověřenou identitou podatele dle § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, které má stejné účinky jako úkon učiněný písemně a podepsaný, a tudíž jej není třeba potvrzovat dle § 37 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

[6] Podání odporu je vůči správnímu orgánu možné učinit prostřednictvím datové schránky, čímž je podatel jednoznačně identifikován a je zajištěna autenticita podání. Takové podání je třeba posuzovat podle jeho obsahu. Jestliže je obsahem zprávy doručené do datové schránky soubor označený jako odpor proti jednoznačně identifikovanému příkazu a současně obsahuje osobní údaje o přestupci, jenž je odlišnou osobou od držitele datové schránky, z níž byla zpráva odeslána, pravděpodobně se jedná o odpor podaný v zastoupení. Chybí-li plná moc udělená držiteli datové schránky, je podle § 37 odst. 5 správního řádu správní orgán povinen vyzvat držitele datové schránky jako předpokládaného zástupce, aby plnou moc předložil, a tím vadu podání odstranil. Nevyzve-li správní orgán účastníka řízení k odstranění vad podání, není účastníkovi řízení stanovena lhůta k jejich odstranění a v takovém případě může být vada podání ze strany účastníka řízení odstraněna kdykoliv během řízení. Časový limit pro odstranění vad podání v takovém případě není určen.

[7] Krajský soud vyhodnotil, že podání doručené prostřednictvím datové schránky A. M. bylo učiněno včas, ve lhůtě pro podání odporu a bylo učiněno v náležité formě, avšak nebylo bezvadné. Dle krajského soudu se nabízí, že držitel datové schránky byl zmocněncem žalobkyně, ačkoli to nebylo v podání výslovně uvedeno a A. M. nedoložil

pokračování

plnou moc. Krajský soud doplnil, že i sám žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že kdyby součástí podání byla plná moc udělená držiteli datové schránky, bylo by takové podání bezvadné. Krajský soud proto konstatoval, že žalovaný měl držitele datové schránky vyzvat k odstranění vad podání dle § 37 odst. 3 správního řádu – doložení plné moci. To však žalovaný neučinil a namísto toho chybně považoval podání učiněné datovou schránkou za podání učiněné veřejnou datovou sítí bez použití podpisu dle § 37 odst. 4 správního řádu, jež mělo být potvrzeno do 5 dnů. Krajský soud konstatoval, že žalovaný nesprávně považoval příkaz za pravomocný dnem 8. 7. 2022.

[8] Dále krajský soud uvedl, že žalovaný měl plnou moc žalobkyně udělenou držiteli datové schránky dne 7. 7. 2022 od 28. 6. 2023, kdy krajský úřad postoupil žalovanému žádost žalobkyně o uplatnění opatření proti nečinnosti. Tím byla odstraněna vada podání a odpor se stal perfektním.

[9] Krajský soud nesouhlasil s argumentací žalovaného, že postup žalobkyně nepožívá soudní ochrany, neboť šlo o zneužití práva. Krajský soud odkázal na judikaturu, podle níž zákaz zneužití práva musí být uplatňován nanejvýš restriktivně. K přerušení běhu roční promlčecí doby došlo doručením příkazu žalobkyni podle § 32 odst. 2 písm. b) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, dne 29. 6. 2022, posledním dnem po přerušení nově počítané promlčecí doby tedy byl den 29. 6. 2023. Žalobkyně doručila žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti krajskému úřadu 19. 6. 2023, tedy deset dnů před uplynutím promlčecí doby. Pokud by se jednalo o zneužití práva, logické by bylo, aby žalobkyně pro jistotu vyčkala uplynutí promlčecí doby. Žalovaný své tvrzení o zneužití práva přesvědčivě neodůvodnil. V daném případě nebylo vyloučeno, aby žalovaný včas zareagoval a plynutí promlčení doby svým úkonem přerušil. Soud tedy v posuzované věci zneužití práva žalobkyní neshledal.

[10] Krajský soud uzavřel, že žalovaný byl k datu vydání rozsudku v posuzovaném přestupkovém řízení nepřipustně nečinný, neboť řízení nebylo završeno žádným rozhodnutím. Krajský soud proto posoudil žalobu jako důvodnou, a dle § 81 odst. 2 s. ř. s. uložil žalovanému vydat ve věci meritorní rozhodnutí ve lhůtě 60 dnů od právní moci rozsudku.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalobkyně

[11] Proti rozsudku krajského soudu podal žalovaný (stěžovatel) kasační stížnost, v níž odkázal na důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“).

[12] Stěžovatel nesouhlasil se závěry krajského soudu, že odpor podala žalobkyně zastoupená zmocněncem a že nešlo o případ zneužití práva.

[13] Stěžovatel zdůraznil, že v příloze datové zprávy ze dne 7. 7. 2022 nebyl uveden text, který by mohl vést k závěru, že podání bylo učiněno zmocněncem žalobkyně na základě zmocnění k zastoupení. Dle žalovaného z listiny jednoznačně plyne, že obsahuje projev vůle samotné žalobkyně. V textu není zmínka, že by žalobkyně byla zastoupena zmocněncem.

Tvrzenému zmocněnci se nabízela celá škála možností, jak fakt zastoupení správnímu orgánu sdělit. Plná moc ze dne 7. 7. 2022 byla doručena až dne 29. 6. 2023, nadto nikoli žalovanému, ale krajskému úřadu spolu s žádostí o opatření proti nečinnosti.

[14] Stěžovatel dále odkázal na judikaturu Ústavního soudu, která aprobej posouzení soudů v občanskoprávním řízení, jež odpor proti platebnímu rozkazu tvořící přílohu datové zprávy doručené soudu z datové schránky držitele odlišného od účastníka hodnotily jako podání učiněné prostřednictvím veřejné datové sítě bez použití uznávaného elektronického podpisu, které je třeba doplnit ve smyslu § 42 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, a pokud doplněno nebylo, k podání se nepřihlíží. Dle stěžovatele je právní úprava posouzení řádnosti či úplnosti podání účastníka řízení v občanském soudním řádu shodná s úpravou ve správním řádu, přijetí závěrů v napadeném rozsudku by proto založilo podstatnou změnu stávající správní praxe.

[15] Stěžovatel dále uvedl, že krajský soud ve své argumentaci pominul, že žalovanému byla žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti postoupena usnesením krajského úřadu ze dne 27. 6. 2023 a byla mu doručena dne 28. 6. 2023, přičemž promlčecí doba odpovědnosti za přestupek uplynula dne 29. 6. 2023. Žalovaný měl v důsledku účelově plánované procesní aktivity žalobkyně pouze jeden den na to, aby předešel promlčení odpovědnosti za přestupek, přičemž v tak krátké lhůtě bylo vyloučeno rozhodnutí vydat s přihlédnutím k tomu, že by musel nařídit a provést jednání, případně výslech žalobkyně, a umožnit jí seznámit se s podklady pro rozhodnutí. Žalobkyně doručila žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti 19. 6. 2023, deset dnů před uplynutím promlčecí doby. Obligatorní úkony nemohl žalovaný provést ve lhůtě deseti dnů, natož během jednoho dne poté, co mu žádost byla postoupena krajským úřadem.

[16] Stěžovatel zdůraznil, že celý procesní postup žalobkyně, jež dne 29. 6. 2022 převzala příkaz, na písemné sdělení žalovaného o tom, že příkaz nabyl právní moci, reagovala dne 10. 8. 2022 telefonickou žádostí o povolení úhrady pokuty v měsíčních splátkách, pokutu uhradila a proti postupu žalovaného poprvé brojila až podáním doručeným krajskému úřadu deset dnů před uplynutím promlčecí doby přestupku, je postupem účelovým vedeným snahou dosáhnout promlčení odpovědnosti za přestupek. Dle stěžovatele jde o zneužití práva. Žalobkyně dle stěžovatele konala deset dnů před uplynutím promlčecí doby s plným vědomím, že řízení nelze v této lhůtě uzavřít rozhodnutím o její vině.

[17] Stěžovatel rovněž namítl nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu. Dle stěžovatele krajský soud nedostatečně a nepřesvědčivě odůvodnil svůj závěr, že již ze samotného faktu doručení podání účastníka správního řízení datovou zprávou z datové schránky osoby od účastníka řízení odlišné, lze bez dalšího dovodit fakt právního zastoupení účastníka řízení držitelem datové schránky. Úvahy krajského soudu považuje stěžovatel za spekulativní. Nabízí se totiž i úvaha, že držitel datové schránky neměl vůli žalobkyni při provedení podání zastoupit jako zmocněnec ve správním řízení, ale pouze žalobkyni k její žádosti poskytl doručovací platformu pro doručení jejího podání.

[18] Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

pokračování

[19] **Žalobkyně** ve vyjádření navrhla, aby Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost pro nepřijatelnost. Byla totiž splněna hypotéza pro to, aby ve věci rozhodoval specializovaný samosoudce. V posuzované věci sice namísto samosoudce rozhodoval soudní senát, to však neznamená, že by kasační stížnost byla bez dalšího přijatelná.

[20] Podle žalobkyně je zcela logické, že odpor obsahuje projev vůle samotné žalobkyně, neboť zástupce projevuje svým jednáním vůli zastoupeného. Skutečnost, že je odpor sepsán v první osobě jednotného čísla, je v souladu s právním předpisem a není rozhodující, že v odporu není zmínka o zastoupení. Právní předpis nepožaduje, aby v podání učiněném v zastoupení byl vymezen zástupce. Podání činí účastník, byť je podání činěno v zastoupení. Zástupce sice neprokázal oprávnění k zastoupení, jde však o vadu odstranitelnou. Nebylo postaveno najisto, že A. M. nebyl zmocněn k zastupování žalobkyně.

[21] Odkazy na občanskoprávní judikaturu dle stěžovatelky nejsou přiléhavé, judikatura Nejvyššího správního soudu užití občanskoprávní judikatury odmítla.

[22] Žalobkyně nesouhlasila s argumentací stěžovatele, že zneužila právo, když stěžovatele na jeho nečinnost upozornila s časovým odstupem.

[23] Žalobkyně nesouhlasila ani s námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[24] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a je tedy projednatelná.

[25] Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná**.

[26] K vyjádření žalobkyně, že ve věci měl rozhodovat specializovaný samosoudce a nikoli senát krajského soudu, Nejvyšší správní soud odkazuje na svou judikaturu, podle níž působnost samosoudce je ovlivněna žalobním typem a § 31 odst. 2 s. ř. s. svěřuje samosoudci pouze projednávání žalob proti rozhodnutí správního orgánu týkajícího se věcí vymezených tímto ustanovením; do samosoudcovské agendy tedy nenáleží všechny žalobní typy, které se dané agendy týkají věcně. K projednání typů žalob odlišných od žaloby proti rozhodnutí správního orgánu, tedy i žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu, jsou povolány tříčlenné senáty, byť se věcně jedná o materii vymezenou v § 31 odst. 2 (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 11. 2007, č. j. 9 Aps 5/2007-63, ze dne 17. 12. 2010, č. j. 4 Aps 2/2010-44, ze dne 28. 12. 2011, č. j. 7 Ans 9/2011-106, nebo ze dne 22. 11. 2011, č. j. 1 Ans 10/2011-86). V projednávané věci tak samosoudce rozhodovat nemohl a nepřijatelnost kasační stížnosti v projednávané věci nepřichází v úvahu.

[27] Nejvyšší správní soud dále hodnotil přezkoumatelnost rozsudku krajského soudu, kterou by se musel zabývat dle § 109 odst. 4 s. ř. s. z úřední povinnosti i bez výslovné

námítky stěžovatele. Vlastní přezkum rozhodnutí je totiž možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí je srozumitelné a vychází z relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Z judikatury však vyplývá, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí musí být vykládána ve smyslu vady způsobující nemožnost určité rozhodnutí přezkoumat (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS). Nepřezkoumatelnost v tomto smyslu Nejvyšší správní soud u rozsudku krajského soudu neshledal. Z rozsudku jsou zcela zřejmé závěry, k nimž krajský soud dospěl, a vysvětleny jsou též úvahy, které krajský soud k učiněným závěrům vedly. Požadavek přezkoumatelnosti napadeného rozsudku je tedy splněn.

[28] Nejvyšší správní soud proto přistoupil k věcnému přezkumu.

[29] Podle § 37 odst. 2 správního řádu *z podání musí být patrné, kdo je činí, které věci se týká a co se navrhuje. Fyzická osoba uvede v podání jméno, příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu, popřípadě jinou adresu pro doručování podle § 19 odst. 4. V podání souvisejícím s její podnikatelskou činností uvede fyzická osoba jméno a příjmení, popřípadě dodatek odlišující osobu podnikatele nebo druh podnikání vztahující se k této osobě nebo jí provozovanému druhu podnikání, identifikační číslo osob a adresu zapsanou v obchodním rejstříku nebo jiné zákonem upravené evidenci jako místo podnikání, popřípadě jinou adresu pro doručování. Právnícká osoba uvede v podání svůj název nebo obchodní firmu, identifikační číslo osob nebo obdobný údaj a adresu sídla, popřípadě jinou adresu pro doručování. Podání musí obsahovat označení správního orgánu, jemuž je určeno, další náležitosti, které stanoví zákon, a podpis osoby, která je činí. Podle § 37 odst. 3 správního řádu nemá-li podání předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán podateli nedostatky odstranit nebo ho vyzve k jejich odstranění a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu.*

[30] Podle § 37 odst. 4 správního řádu platí, že podání je možno učinit písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě. Za podmínky, že podání je do 5 dnů potvrzeno, popřípadě doplněno způsobem uvedeným ve větě první, je možno je učinit pomocí jiných technických prostředků, zejména prostřednictvím dálkopisu, telefaxu nebo veřejné datové sítě bez použití podpisu.

[31] Podle § 6 odst. 1 zákona č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce (nikoli zákona o elektronických úkonech, jak v rozsudku uvedl krajský soud, pozn. NSS), *k podepisování elektronickým podpisem lze použít pouze uznávaný elektronický podpis, podepisuje-li se elektronický dokument, kterým se činí úkon vůči veřejnoprávnímu podepisujícímu nebo jiné osobě v souvislosti s výkonem jejich působnosti.*

[32] Podle § 18 odst. 2 zákona o elektronických úkonech platí, že úkon učiněný osobou uvedenou v § 8 odst. 1 až 4 nebo pověřenou osobou, pokud k tomu byla pověřena, prostřednictvím datové schránky má stejné účinky jako úkon učiněný písemně a podepsaný, ledaže jiný právní předpis nebo vnitřní předpis požaduje společný úkon více z uvedených osob.

[33] V první řadě je třeba krajskému soudu přisvědčit, že v projednávaném případě nejde o zjevný případ zneužití práva, který by vylučoval poskytnutí soudní ochrany. Stěžovatel pro odůvodnění svého přesvědčení o účelovosti postupu žalobkyně vedeném záměrem docílit s ohledem na plynutí času zániku odpovědnosti za přestupek rekapituluje její

pokračování

procesní postup. Ani stěžovatel však netvrdí, že žalobkyně či její právní zástupce takto postupovali i v jiných věcech ani nepředkládá jiné specifické okolnosti, jež by legitimizovaly úplnou rezignaci stěžovatele na jakoukoli reakci na datovou zprávu ze dne 7. 7. 2022. Cílenou snahu žalobkyně vyčkat zániku odpovědnosti za přestupek sice nelze zcela vyloučit, krajský soud však správně odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, která zdůrazňuje, že argumentaci zákazem zneužití práva lze využít restriktivně, ve zcela specifických případech, přičemž zneužití musí být dostatečně prokázáno (srov. např. rozsudek dne 10. 11. 2005, č. j. 1 Afs 107/2004-48, č. 869/2006 Sb. NSS, ze dne 4. 5. 2011, č. j. 1 As 27/2011-81, č. 2452/2012 Sb. NSS, usnesení rozšířeného senátu ze dne 27. 5. 2010, č. j. 1 As 70/2008-74, č. 2099/2010 Sb. NSS). V projednávaném případě žalobkyně svým procesním postupem nevytvořila takové překážky, na které správní orgány v průběhu řízení neměly vliv, resp. na které nemohly adekvátně reagovat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2015, č. j. 9 As 34/2015-25). Nejvyšší správní soud proto stejně jako krajský soud neshledal, že by se jednalo o tak výjimečnou situaci, na niž lze aplikovat zákaz zneužití práva a kterou by stěžovatel dostatečně prokázal.

[34] S argumentací stěžovatele Nejvyšší správní soud souhlasí potud, že z dokumentu označeného jako odpor výslovně neplyne, že podání bylo učiněno zmocněncem žalobkyně oprávněným k zastoupení, a oprávnění zmocněnce k zastoupení nebylo ani doloženo.

[35] Je však povinností správních orgánů v rámci procesních postupů i s ohledem na základní zásady činnosti správních orgánů (§ 2 - § 8 správního řádu) primárně konat a nikoli být s odkazem na zneužití práva účastníka procesně netečný a rezignovat na součinnost při odstraňování vad podání. Stěžovatel proto nebyl oprávněn ponechat datovou zprávu ze dne 7. 7. 2022 obsahující dokument označený jako odpor proti příkazu bez jakékoli reakce.

[36] Nejvyšší správní soud se ztotožnil s hodnocením krajského soudu, že pokud byl obsahem zprávy doručené do datové schránky soubor označený jako odpor proti jednoznačně identifikovanému příkazu, přičemž dokument obsahoval osobní údaje přestupce, jenž je odlišnou osobou od držitele datové schránky, z níž byla zpráva odeslána, nabízí se úvaha, že se jedná o odpor podaný v zastoupení držitelem datové schránky.

[37] Není přitom sporu o tom, že nešlo o podání bezvadné. Nedostatkem podání byla absence průkazu zastoupení (§ 18 odst. 2 zákona o el. úkonech a autorizované konverzi dokumentů, k tomu srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2012, č. j. 8 As 89/2011 - 31), nikoli však nedostatek formy podání, jež by pro zachování účinků muselo být ve smyslu § 37 odst. 4 správního řádu doplněno nebo potvrzeno (jak lze dovodit z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2019, č. j. 6 As 22/2018-30). Stěžovatel tak měl podle § 37 odst. 3 správního řádu vyzvat k odstranění nedostatků a poskytnout k tomu přiměřenou lhůtu, neboť se jednalo o odstranitelný nedostatek. Nejednalo se o podání, k němuž by správní orgán vůbec neměl povinnost žádným způsobem přihlížet. Stěžovatel však neučinil žádné procesní kroky k vyjasnění situace ani k odstranění nedostatků podání.

[38] Stěžovatel brojí proti závěru krajského soudu, že již ze samotného faktu doručení podání účastníka správního řízení datovou zprávou z datové schránky osoby odlišné od účastníka řízení lze bez dalšího dovodit fakt právního zastoupení účastníka řízení

držitelem datové schránky. Takový závěr však krajský soud neučinil. Krajský soud pouze uvedl, že se nabízí úvaha, že držitel datové schránky byl zmocněncem žalobkyně, ačkoli to nebylo v podání výslovně uvedeno a nebyla doložena plná moc. Podstatou argumentace krajského soudu je, že bylo na stěžovateli, aby toto ověřil.

[39] Nejvyšší správní soud se ztotožnil s výkladem krajského soudu, že v takové situaci, kdy účastníkovi řízení nebyla stanovena lhůta pro odstranění nedostatků podání, není účastník v řízení, jež vlivem podání odporu pokračuje, časově limitován v odstraňování nedostatků odporu a nedostatky může odstranit kdykoli do skončení řízení.

[40] Judikatura v občanskoprávních věcech k podání odporu není pro soudy ve správním soudnictví závazná a analogická aplikace judikatury soudů v občanském soudním řízení není na místě, existuje-li relevantní judikatura soudů ve správním soudnictví. Jak poukázala i žalobkyně ve svém vyjádření, v rozsudku ze dne 30. 1. 2019, č. j. 6 As 22/2018-30, již Nejvyšší správní soud výslovně stavěl na východisku, že na rozdíl od úpravy regulující občanskoprávní řízení a příslušných závěrů obsažených ve stanovisku Nejvyššího soudu z 5. 1. 2017, sp. zn. Pls. 1/2015, správní řád nestanoví, že k „vadnému podání“, které nedisponuje příslušným podpisem, jelikož bylo zasláno z „cizí datové schránky“, se nepřihlíží. S ohledem na § 9 odst. 2 a § 18 odst. 2 zákona o elektronických úkonech je podání přičitatelné osobě, z jejíž datové schránky byla datová zpráva zaslána. Ve věci sp. zn. 6 As 22/2018 Nejvyšší správní soud sice souhlasil s tím, že řízení o takto podaném odvolání bylo žalovaným zamítnuto „z důvodu, že bylo podáno někým zjevně neoprávněným – osobou, která nebyla účastníkem řízení, ani nebyla zástupcem takového účastníka řízení, neboť nebyla doložena příslušná plná moc ve prospěch společnosti“, v této věci však předcházela výzva k doložení průkazu zastoupení a na výzvu byla předložena plná moc zmocňující třetí osobu. Jak již bylo uvedeno, v nyní projednávané věci žalovaný neučinil žádnou takovou výzvu k doložení průkazu plné moci. Nešlo přitom o zcela specifickou situaci zjevně záměrně vytvořené procesní pasti, která by legitimizovala absolutní nečinnost žalovaného. Argument stěžovatele podstatnou změnou správní praxe tak není v tomto kontextu na místě.

[41] Smyslem prekluzivních lhůt stanovených pro realizaci správního trestání je určení pevného časového rámce, v němž jediné může být deliktní jednání postiženo, neboť postih za přestupek by mohl být pro větší časový odstup považován již za nepřiměřený (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2020, č. j. 9 As 142/2018-52). Je úkolem správních orgánů postupovat aktivně tak, aby prekluzivní lhůta marně neuplynula. Nejvyšší správní soud musí souhlasit s žalobkyní, že pokud správní orgán nestihl přestupek ve stanovené lhůtě postihnout, nelze to v projednávané věci přičítat žalobkyni. Žalobkyně nevytvořila takové překážky, které by správním orgánům bránily navzdory jejich aktivní snaze věc ve stanovené lhůtě pravomocně skončit a které by byly v extrémním rozporu s účelem řízení o přestupku a svou podstatou porušovaly zákon i podmínky spravedlivého procesu (stanoveného postupu) vyplývající z ústavního pořádku (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2015, č. j. 9 As 34/2015-25).

[42] Nejvyšší správní soud proto nemá, co závěrům krajského soudu vytknout.

IV. Závěr a náklady řízení

pokračování

[43] S ohledem na shora uvedené skutečnosti Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[44] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Žalovaný jako stěžovatel neměl úspěch ve věci, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch, má proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalobkyni zastoupené advokátem vznikly náklady řízení v souvislosti s vyjádřením ke kasační stížnosti. Za jeden úkon náleží zástupci žalobce odměna ve výši 3100 Kč podle § 7 bod 5 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Dále zástupci žalobkyně náleží náhrada hotových výdajů (režijní paušál ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu). Celkem tedy zástupci žalobkyně náleží odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 3400 Kč. Jelikož je zástupce žalobkyně plátcem daně z přidané hodnoty, je třeba zvýšit přiznanou odměnu o částku 714 Kč, která odpovídá 21% sazbě této daně. Stěžovateli proto Nejvyšší správní soud uložil povinnost uhradit žalobkyni na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti částku 4114 Kč, a to ve výroku stanovené lhůtě k rukám zástupce žalobkyně.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. července 2024

JUDr. Filip Dienstbier, Ph.D.
předseda senátu